

lice nelze sdílet. Zákon sice nepraví v předpisu Šu 1162 obč. zák., za jakých předpokladů dlužno pokládati důvod, ze kterého došlo k okamžitému propuštění, za »důležitý«, ponechávaje slušnému uvážení soudcovskému v této příčině volné pole, ale je řada zákonů zvláštních (horní zákon (§ 203), zákon o obchodních pomocnících (§ 27), živnostenský řád (§ 82), zákon o statkových úřednících ze dne 13. ledna 1914 čís. 9 ř. zák. (§ 29), jichž obdobné, předpisem Šu 7 obč. zák. v tomto případě odůvodněné použití poskytuje soudu dosti opory pro řešení onoho pojmu. Z těch i nejstarší (srovn. § 203 horn. zák.) i nejnovější zákony ovládnuty jsou zásadou, že zaměstnanec je povinen vůči zaměstnavateli věrností, což je arci pojmem v první řadě spíše mravního, než právního řádu. Žalobkyně, která sama se považuje v dovolacím sdělení za přední sílu divadelní společnosti a klade důraz na divadlo jako na kulturní podnik, nesnášející porovnání se živnostmi, podléhajícími ustanovením živnostenského řádu, měla a musila býti proniknuta vědomím svých zvláštních povinností nejen uměleckých, nýbrž i povinností ku podniku, kterému věnovala uměleckou činnost, musila býti proniknuta vědomím věrnosti nejen umění, nýbrž i divadlu, které, aby mohlo existovati a prospívati, musí míti ve svém členském sboru kázní ovládané těleso, neboť i divadlo, jak to nejlépe vystihuje lidové rčení, nemůže se státi holubníkem, z něhož by směl každý a třeba i závažný umělec podle nálady a na základě na čtyry dny k sešílení ochořelých nervů, jak se to přihodilo žalobkyni, dle libosti vylétnouti. To vše dobře uvážil šedesátiletý ředitel divadla žalovaného spolku, jenž praví na konci své svědecké výpovědi, že, když žalobkyně dostala zdravotní dovolenou, neměla vůbec vystupovati, zejména pohostinsky, a že, když tak přes to učinila, že tím hrubě porušila stavovskou povinnost a smlouvu vůbec, a že to je důvodem ku okamžitému propuštění ze souboru. Dovolací soud uznal, že žalobkyně svým zjištěným jednáním stala se vůči dovolateli jako svému zaměstnavateli ve výkonu svých uměleckých služeb nevěrnou, že hrubým porušením umělecké a stavovské věrnosti stala se nehodnou dovolatelovy důvěry, což přes všechny omluvy, kterých se jejímu jednání dostalo v nižších stolicích, sluší považovati s hlediska Šu 1162 obč. zák. za důležitý důvod ku okamžitému propuštění.

Čís. 4076.

Jde o nedostatek procesní způsobilosti (nikoliv o nedostatek pasivního oprávnění ku sporu), který na příslušný příkaz soudní (§ 6, odstavec druhý c. ř. s.) nemůže býti odstraněn, byla-li žalována pozůstalost po ukončení pozůstalostního řízení o zaplacení pozůstalostního dluhu.

(Rozh. ze dne 29. července 1924, Rv I 915/24.)

Žalobě na pozůstalost, dědicům již odevzdanou, o zaplacení pozůstalostního dluhu, bylo o b ě m a n i ž š í m i s o u d y vyhověno. N e j v y š š í s o u d zrušil rozsudky obou nižších soudů i s předchozím řízením a odmítl žalobu.

D ů v o d y:

Dovolatelka vytýká odvolacímu soudu, že odmítl, obíráti se otázkou nedostatku pasivní legitimace z té příčiny, poněvadž tato námitka nebyla vznesena v řízení na soudě první stolice, že tento soud nemohl opodstatněnost této námítky zkoumati, a že podle civilního řádu soudního směl použiti pozůstalostních spisů, jimiž provedl důkaz, pouze k důkazním, nikoli k informativním účelům. Výtce té nelze upříti oprávněnosti, přihlédne-li se ku právní povaze dovolatelkou arci teprve ve druhé stolici vznesené námítky nedostatku pasivní legitimace, neboť ve skutečnosti nejde o tuto námitku, nýbrž o námitku nedostatku procesní způsobilosti, ku které dlužno dle ř. 6 odstavec první c. ř. s. hleděti z úřední povinnosti v každém období rozepře. Že ve skutečnosti jde o námitku nedostatku procesní způsobilosti, vyplývá z odvolacího přednesu, podle kterého bylo soudu první stolice v odvolacím řízení vytýkáno, že nepřihlédl k okolnosti, že žalovaná pozůstalost byla odevzdací listinou okresního soudu dědicům odevzdána každému jednou polovicí, že projednání pozůstalosti bylo dle ř. 174 nesp. řiz. prohlášeno za ukončené, tedy pozůstalost jako právnická osoba v době podání žaloby, t. j. dne 23. února 1923 již neexistovala a proto také nemohla býti žalována. Když není procesní stranou fyzická osoba, musí soud podle ř. 230 c. ř. s. zkoumati již při vyřízení žaloby, zda-li takové straně přísluší právní osobnost, a není-li tomu tak, musí postupovati dle ř. 7 c. ř. s. Odvolací soud konstatoval sám, že žalovaná pozůstalost byla odevzdací listinou okresního soudu dědicům odevzdána každému jednou polovicí, že projednání pozůstalosti bylo dle ř. 174 nesp. řiz. prohlášeno za ukončené, tedy pozůstalost jako právnická osoba v době podání žaloby t. j. dne 23. února 1923 již neexistovala. Neexistovala-li v době podání žaloby jako taková, jmenovitě nebyla-li jako taková schopna vcházení v platné závazky (§§ 865—869 obč. zák.), nebyla podle ř. 1 c. ř. s. způsobilou jako strana samostatně na soudu jednati. Toť jest podle ř. 7 c. ř. s. takový nedostatek procesní způsobilosti, který na příslušný příkaz soudní (§ 6 c. ř. s.) nemůže býti odstraněn. Proto měla býti žaloba již soudem první stolice podle ř. 230 c. ř. s. odmítnuta. Když se tak nestalo ani v druhé stolici, bylo tak podle ř. 510 c. ř. s. učiniti dovolacímu soudu, a bylo nejen rozsudky nižších stolic, nýbrž i jim předcházejší řízení pro zmatečnost zrušiti.

Čís. 4077.

Zákon ze dne 26. dubna 1923, čís. 99 Sb. z. a nař.

Zapraveno-li méně následkem početního omylu ve výpočtu vyrovnací kvoty, nenastává ještě nicotnost vyrovnání.

(Rozh. ze dne 29. července 1924, Rv I 1015/24.)

Žalobce byl nálezem rozhodčího soudu bursovního odsouzen, zaplatiti žalovanému 6.920 Kč. O žalobcově jmění bylo po té zahájeno řízení vyrovnací, jež skončilo soudně potvrzeným vyrovnáním, jímž se žalobce zavázal, zaplatiti věřitelům 45% vyrovnací kvoty; 25% kvoty bylo splatno do 31. srpna 1923, dalších 10% do 1. prosince 1923 atd.